

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is / 5.00; voor de buitensteden / 6.00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 24 JULIJ.

AMSTERDAM, 23 Julij.

Wij komen heden op eenige bijzonderheden terug, vermeld in de brochure *Arnhem in 1855 naar waarheid geschilderd*. 't Is nuttig en meer dan tijd, dat met verdubbelden ijver in 't licht gesteld worde, van welke middelen er gebruik wordt gemaakt om den Katholieken het genot te onthouden van het gelijk regt, dat hun, zoo goed als elk ander Nederlander, gewaarborgd is en om hen feitelijk tot den toestand van ilotismus terug te brengen, waarin zij tijdens het plakaten-systeem verkeerden.

Dat te Arnhem de zielenkooprij door zoogenaamde Evangelisten à courte en à longue robe met voorbeeldeloze onbeschaamdheid gedreven wordt, is van algemeene notoriëteit. Hoe veeltijds daarbij door vrouwen, zelfs door vrouwen van geboorte en stand, te werk wordt gegaan, zegt ons de besproken brochure en willen wij daaruit, ter waarschuwing, mededeelen:

«Eene curioositeit over de Evangelisatie der Evangelisten à longue robe, welke op deze of dergelijke wijze beproefd wordt; want over die der mannelijke Evangelisten, die de zielenkooprij op hunne wijze uitoefenen, kan dien ten gevolge het oordeel gemakkelijk opgemaakt worden. — Eene mevrouw, freule of jufvrouw dringt zich in een arm katholiek huisgezin of waar een gemengd huwelijk bestaat binnen. Of nu en dan de tijd waargenomen wordt, dat de man niet te huis is, om des te beter op de vrouw te werken, kunnen wij niet zeggen, maar waarschuwen er voor. Betuiging van medelijden met den bedroefden toestand is de opening, eenige onderstand, zonder daar iets bij te voegen, de sluiting van het eerste bedrijf. Andermaal wordt hetzelfde lokaas toegeworpen, maar dan met bijvoeging: *Wij kunnen bezorgen, als gij maar niet haastig vertrekt, daar lees die stukjes, ge zult er geen kwaad in vinden.* Of wel zij laten, bij haar vertrek, een testamentje of tractaatje ongemerkt op tafel liggen.»

God zij geloofd, dat bijna altijd de aanwending van zoodanig verleidings-middel, te Arnhem zoowel als overal elders waar het gebedigd wordt, — en waar wordt het niet gebedigd? — zonder effect blijft. Hebben anderen, en de meeste enkelen, die meenen dat zij tot de aanzienlijken in den lande behooren, de laagheid om, ter bereiking van hunne oogmerken, op de ellende van katholieke hulpbehoevenden te spekuleren: die katholieke hulpbehoevenden hebben te veel zielenadel, een te hoog gevoel en eene te innige verknochtheid aan de godsdienst, die hen gelaten en vertrouwend op eene zalige toekomst, hun lot doet dragen, om voor een paar geldstukken te verraden wat hun het heiligste en dierbaarste is. Wat echter te denken van lieden, die, vermoedelijk er van bewust dat zij-zelfen voor geld tot al vrij wat in staat zonden zijn, alle anderen nu ook daarnaar beoordeelen en die derhalve den katholieken arme wel voor zoo verachtelijk houden om voor enkele guldens zijn geloof te willen verlaten? Wij hebben geene woorden ter qualificeering van de zedelijke verdorvenheid, waartoe zij, die dat veronderstellen kunnen, moeten gekomen zijn. En bedenkende, dat het in de hoofdstad van Gelderland van zulke lieden wemelt, kan het dan wel haast verwonderden, dat daar bij zoo velen alle notien van regt vernietigd schijnen, men er regtsvertreding als allezins geoorloofd beschouwt, en men er zich niet schaamt dit door die handelingen zonder weerhending openbaar te maken.

Hoe weinig men zich daar te Arnhem voor schaamt, het volgende, aan de brochure in kwestie ontleend, strekke tot een bewijs voor:

«Eene katholieke jufvrouw, op wier bekwaamheid eene akte van toelating het zegel gedrukt heeft, en op wier zedelijk gedrag volstrekt niets af te wijzen valt, heeft het voornemen opgevat eene nieuwe school voor jonge jufvrouwen van den goeuden stand op te rigten. Dat deze onderneming bij ouders welkom is, die hunne kinderen een weinig verder laten gaan, dan tot hetgeen den mensch voor deze wereld gelukkig maken kan, en in de ontwikkeling van hoogere belangen de toekomst meenen te moeten genioet komen, heeft geene verzekering van noode.... De oprigting dezer nieuwe school werd dan ook door de Katholieken met blijdschap vernomen. Reikhalzend

zagen zij naar het oogenblik uit, dat aan eene autorisatie, in behoorlijken vorm aangevraagd, gevolg zou kunnen gegeven worden. Teleurstelling! — De onnoozelen, die de rechtschapenheid naar hun eigen hart afmeten, hadden buiten den waard gerekend en niet begrepen dat zij te Arnhem, het onverdraagzame Arnhem, woonachtig waren, en eene vroegere tegenkating op eene andere school uitgeoefend in aanmerking genomen, niet veel te hopen hadden. Zoo is het uitgekomen. Volgens de *Arnhemse Courant* van Donderdag den 14 Junij lt. heeft de Raad der stad Arnhem den 6den dier maand «van de hand gewezen een adres van van der Bach tot het oprigten eener bijzondere school van de 2de klasse.» De considerans, welke tot het nemen van dat raadsbesluit aanleiding gegeven heeft is aldus geformuleerd: «dat allhier (te Arnhem) volstrekt geene behoefte bestaat aan eene school als door de adressante bedoeld.»

Ziedaar dan op welken grond door den uitsluitend protestantschen Gemeenteraad van het voor bijna de helft katholieke Arnhem aan de katholieke ouders geweigerd wordt, dat een aan hunne inrigten beantwoordend onderwijs aan hunne kinderen gegeven worde aan eene school voor katholieke meisjes bestaat te Arnhem «volstrekt geene behoefte!» Bij het onregt de beschimping! 't Is wel, Mijneheeren!

«Volstrekt geene behoefte!» Hoe had men de onbeschaamdheid dit tot motief voor eene afwijzende beschikking te bezigen! Zijn er dan andere inrigtingen die in de bestaande behoefte voorzien? Weet men dan niet beter? Daarvan is immers te Arnhem niemand onkundig, dat daar alle Katholieken, op eene enkele uitzondering na, als leefden zij in den plakaten-tijd, uit het onderwijs geweerd zijn. Immers is immers bekend, dat de Protestanten, op 10,470 zielen, het onderwijs van de armen-school, over dertien protestantsche scholen kunnen beschikken; terwijl de Katholieken, op 8,441 zielen, ook met uitzondering van de armen-school, slechts eene school bezitten, waar kinderen van allen rang, ouderdom en geslacht onderwijs genieten! Daarvan is immers niemand onkundig, dat van die dertien protestantsche scholen drie meisjes-scholen zijn; dat een dier laatste van stadwijze, namelijk door het geld ook der Katholieken, ondersteund wordt; dat katholieke ouders, die de zaden des geloofs in het kinderhart willen gespaard hebben, niet zonder wroeging en verwijt hunne lievelingen naar die scholen laten gaan en dat hun echter niets anders overblijft, willen zij hunne kinderen niet van alle onderwijs verstoken laten!

En dan durft men nog zeggen, dat er aan eene school voor katholieke meisjes «volstrekt geene behoefte» bestaat! 't Schreef men hier!

Neen, er is geene behoefte aan, zoo onze kinderen niet in ons, maar, als in den zaligen plakaten-tijd, aan het Protestantismus toebehooren!

Neen, er is geen behoefte aan, zoo ons de gelegenheid ter katholieke opvoeding van onze kinderen mag onthouden worden en wij het lijdelijk moeten verdragen, dat men onze kinderen de katholizeert!

Neen, er is geen behoefte aan, zoo men ons regt, ons grondwettig gewaarborgd regt, wegdenkt en eene streep haalt door de Grondwet!

Dan mag men ons aldus, dan mag men ons naar willekeur behandelen en naar hartelust mishandelen! Dan mag men ons, wanneer wij vragen, dat het ons vergund worde eene eigene school voor onze kinderen te openen, een vernederend: scheert u weg; wij weten wat u toekomt en aan zulk eene school hebt gij geene behoefte, toevoegen! en dan voegt het ons te zwijgen en te zuchten en te bidden, dat er aan den tijd der vervolging een einde kome!

Maar als men ons dat toevoegt, wanneer wij niets vragen dan wat wij het regt hebben te vragen; als men ons dat toevoegt, wanneer wij, met de Grondwet in de hand, mogen spreken als vrije mannen; als men ons dat toevoegt, wanneer wij er niet in te berusten hebben, dat het heiligste, wat wij in de gemoederen onzer kinderen kunnen aankweken, het geloof der vaders, door een protestantsch onderwijs verwoest worde: — voegt het ons ook dan nog te zwijgen? Zegt, Katholie-

ken, is 't niet misdadig ook dan nog te zwijgen? En voegt u dan niets anders?

Ongetwijfeld, dat u dan iets anders voegt. En wat u dan voegt?

De auteur der brochure: *Arnhem naar waarheid geschilderd*, zich er van overtuigd houdende, dat er van eene door haat bezielde protestantsche bevolking en van eenen vijandelijk gezinden raad als die dier stad niets door herhaalde aanvragen tot herstel der bestaande grieven, niets langs minnelijken weg te verkrijgen is, keurt het af, dat men zich andermaal tot het stedelijk bestuur wende, ten einde de autorisatie ter vestiging der gewenschte school te verkrijgen. Hij verlangt dat het kwaad in den wortel aangestast worde. «Irremedicabile vulnus», zegt hij, «ense excorpiendum est;» de ongeneesbare wond moet in het mes gesneden worden. Hij raadt te dien einde aan, dat men zich onverbrekelijk aan elkander sluite en een kiezers kollegie oprigte, opdat dien ten gevolge de Katholieken ten laagen leste billijkerwijze in den Gemeenteraad vertegenwoordigd worden; en wat hunne overige grieven betreft, hij wenscht dat men «den koninklijken weg opga, bij de hooge Regering klage over schending der burgerschaps-regten en tevens in alle onafhankelijke bladen de onverdraagzaamheid der stad Arnhem naar verdiensten ten toon stelde.» Aan dien raad en dat verlangen, ook wij achten het wenschelijk dat er gevolg aan gegeven worde. De Katholieken kunnen er zich niet genoeg van doordringen, dat door hen inzonderheid ter harte moet worden genomen dat woord, dat tot overschrokken en vruchtbaar handelen wekt: «Aide-toi et le ciel t'aidera;» help u-zelfen en de hemel zal u helpen. Niet afgewacht derhalve, dat onze tegenstanders uit eigen afkeer ten onzen opzichte zich regtvaardig betoonen: hoe lang is daarop niet te vergeefs gehoopt! Maar zelven de ledenen omgord en gearbeid aan de meer algemeene waardeering, aan de handhaving en de verwezenlijking van ons regt. Veel, zeer veel kan daartoe in 't werk gesteld worden. 't Is onberekenbaar wat een paar wakkere mannen, die willen wat zij willen, te dien einde vermogen. Moge men het zich voor gezegd houden en het daarbij niet laten blijven.

Intusschen kunnen wij er ons niet mede vereenigen, dat de katholieke ouders daarom zouden mogen nalaten zich andemaal tot het Gemeente-bestuur te wenden, opdat hun de vereischte autorisatie ter opening eener eigene school gegeven worde. Die school, hoe eerder zij geopend kan worden, zoo veel te beter. Mogen toch wel een dag langer dan noodzakelijk is, katholieke ouders hunne kinderen, blootgesteld laten aan den invloed van scholen, velen van welke in zoo hooge mate verderfelijker zijn voor hun hooger zieleleven? (Of wie zal een oogenblik langer dan noodig is zijn kroost in een met smetstof bezwangerde dampkringlucht laten verblijven? En hoe lang kan het evenwel niet duren, voordat het Gemeentebestuur zoo zamengesteld zij, dat zijne meerderheid zich niet langer verzet tegen het verleenen der gevraagde autorisatie? Men onderzoekte derhalve, hoe men elders te werk gegaan is, om te geraken tot het door de Katholieken van Arnhem beoogde doel: ook zij zullen den door anderen gevolgdten weg niet zonder goeden uitslag bewandelen.

Nog iets, alvorens te besluiten. De feiten omtrent Arnhem aan 't licht gebracht, mogt het wezen, dat zij op zich zelve staande feiten waren, en eene uitzondering waren op den algemeenen toestand! Doch dat is, helaas! het geval niet. Gelijk het te Arnhem gaat, zoo gaat het, hier wat brutaler, daar wat sluer, bijna overal elders. De Sekretaris van *Unitas* heeft het ter vergadering te Wiesbaden van de Gustaaf Adolf-Vereeniging openlijk gezegd, en, zoo wij het toch niet wisten, dan zouden zijne woorden verraden hebben wat in veler gemoed omgaat: onder den invloed der protestantsche geheime genootschappen moeten de Katholieken vernamd worden, om hen eerst feitelijk en later ook regtens tot den staat van maatschappelijke en politieke vernedering van vóór 1798 te kunnen terug brengen. Ziedaar wat beoogd, ziedaar naar welken grondregel bijna overal gehandeld wordt: wij, met alle dissenters, moeten onder het juk.

Lijkt u dat, Katholieken van Nederland en gij allen, die niet tot de gedroomde, tot de onmogelijk te herstellen Staats-kerk behoort? Lijkt u dat, dat u de godsdienstige en politieke vrijheid, thans ook *uw* historisch en grondwettig erfdeel, ontnomen wordt? Neen? Welnu, ziet dan toe op wat om u heen plaats grijpt, op wat men zich zoo al onderwindt, op wat hier en daar, en waar niet? voor bereid wordt. En wordt u te kort gedaan in uw regt, staat dat dan ten minste niet geschieden zonder protest, opdat het blijk dat gij gevoelt hebt van de u aangedane belediging. Dat luide protest, gedaan krachtens ons grondwettig regt, zal zijn in 't algemeen belang. Burke had gelijk, toen hij schreef: »waar geleden wordt, daar moet geschreeuwd worden, omdat het beter is wakker te worden gemaakt door de brandklok dan te vergaan te midden der vlammen.» Van het middel der drukpers daarom met hernieuwden ijver gebruik gemaakt: dat ten minste kunnen de geheime genootschappen ons niet heletten. En hoe? De besproken brochure wijze het spoor. Zoo, elkander van het Noorden naar het Zuiden en van het Oosten naar het Westen vragende, en de vraag beantwoordende: »*Custos, quid de nocte?*» Wachter, wat is er van den nacht? zullen wij voor 't minst weten tot welke hoogte alom de euvelmoed onzer tegenstanders gestegen is en voorkomen dat men aan argeloozen het doodvonnis onzer dierbaarste vrijheden aankondige.

Wij ontleenen aan een artikel in den *Echo Universel* het volgende:

Is een ongeluk voor het tegenwoordige gouvernement dat het zich niet weet te onttrekken aan het verderfelijke drijven der kerkelijke faktiën. De vrede selieven enigzins herleeft te zijn, ten minste op het terrein, waar de belijdenissen de administratieve tusschenkomst van den Staat ontmoetten, toen nieuwe feiten den oorsprong en de reden van het bestaan van het Aprilministerie zijn komen bevestigen.

Vele elementen der kerkelijke zamenspanning, aan wie het gelukte het ministerie-Thurbecke te doen vallen, zijn te midden van bittere en teleurstellende verdrietelikheden in het niet verzonken; maar er is in dit land gebleven en ze zal er misschien nog lang in blijven, een kern van politico-godsdienstige woelgeesten, bestaande in lieden die niets buiten hun klein bedehuis zien, lieden bij uitnemendheid twistziek en te kleingeestig om eene edele raime verdraagzaamheid in praktijk te brengen en te phariseesch om openlijk hunne uitsluitings-bedoelingen te ontsluitelen. Ten allen tijde zijn die lieden voor de gouvernemente lastig geweest, als woude deze zoowel gehinderd door de afwijking als oppositie dier lieden, en 't is niet een der minste onaangenaamheden welke het tegenwoordig kabinet ondervindt, dat het steeds aan zijne ooren eischen hoort worden die steeds grooter worden, naarmate het zich haast er op een of andere wijze aan te voldoen.

Waarne verklaren wij, dat het gouvernement, na de smetling van het sabbat-beschouppelijk straat-rumboer, weder de natuurlijke volkskeken te vervullen, waarmede de konstitutie het heeft beëideld. Het behandelde naar verdienste de jammerklagen der godsdienstige onverdraagzaamheid, door ze onverschillig aan te hooren. Maar sedert zijne parlementaire stelling verzwakt is, ziet men het op nieuw overbelken naar de meest woelende faktie der Nederlandse geestelijkheid: Artikel 166 der Grondwet wordt op nieuw uitgeleed in dien zin, dat de volgingen der verschillende godsdienstige belijdenissen, welke dezelfde regten bezitten ter vervulling van waardigheden en openbare ambten, daarom evenwel niet hetzelfde regt hebben op de gunst van de centrale magt, die ze moet uitdeelen. Dit is een grief, welke de Katholieken hoofdzakelijk in dit oogenblik doen gelden.

Maar wat meer bedroevenswaard is dan die beweerdte partijdigheid van het gouvernement in het uitdeelen van openbare posten en ambten, dit zijn de belemmeringen, in zekere oorden aangelegd, waarvan de ambtenaren der regterlijke magt, onderworpen aan de centrale magt, de traditioneele uitoefening der eeredienst onderwerpen; 't zijn de processen tegen arme dorpspastoors, die een laatste gebied uitspreken op het graf van een grijsaart of op dat eener haar gezin ontrukte inoeder: het zijn de nieuwe, bij cirkulaire van het departement van Justitie gegerene verklarings ontrent art. 167 der Grondwet, betreffende de uitvoering der godsdienstplegtigheden in gebouwen, en beslotene plaatsen.

Die cirkulaire, geredigeerd in den geest der beruchte wet op de eerediensten, schijnt het tegenwoordige aan de keten van het verlede te moeten hechten. Gelijk het kabinet meende, ter regtvaardiging dier wet, het lijdend werkwoord *waken* te moeten verklaren (in art. 169 der Grondwet: »de Koning *wakt* dat alle godsdienstige belijdenissen zich houden binne de grezen der gehoorzaamheid aan de wetten») in een preventieven zin, in een seitelijke interventie; alzoo hebben wij nu eene ministerieel verklarings van het woord *omsluiting* in art. 167, dat wellicht voorschrijft dat de godsdienstplegtigheden moeten uitgeoefend worden in zoodanig beslotene plaatsen, dat het argasoo van een politie-agent de omheining die ze besluit niet kan doordringen. Met die beruchte cirkulaire is het proces in verband, dat is aangelegd

tegen een dorpspastoor, beschuldigd van een doode te hebben begraven ingevolge het oud gebruik, op een kerkhof omringd met een groene haag, door wier tusschenruimten men het koorbuid van den priester kon zien. Wekt zulk een vreeselijke misdaad den afschuw van de regterlijke magt, vaarwel dan de groene hagen, die aan de landelijke godsdiaken een eever rustig en vreedzaam aanzien geven, als het beeld der afgestorvenen, die rusten in de lommer van de palen en hagedoorn. De fabrieken der kleine kerken zullen er toe moeten overgaan om overal gemetselde muren te doen bouwen; de armen zullen het geld verliezen, dat die vermeerdering van onkosten voor den algemeenen akker zal eischen, en ziedaar alles wat de plaagzieke onverdraagzaamheid, bij dezen kerkhof-oorlog zal gewonnen hebben. Armzalige kleingeestigheid!

Tot hier toe is de administratie slechts op den drempel der kerk. Wacht maar! zij zal er binnen treden; wat zeggen wij! zij zal ze overroupen. Vier ministers, bijgestaan door een dubbelen sekretaris-generaal, stormen de kleine kapel van Kockengen binnen...

Het burgerlijke bestuur, volkomen genegen gunstig de jeremiades van de afgescheidenen aan te hooren, kon zich evenwel geene illusie maken omtrent de overdrijving hunner klagen, veel minder omtrent het beweerdte ongelijk der katholieke gemeente, die zich aan de formaliteiten der wet had onderwerpen, alvorens tot het bouwen harer kerk over te gaan. Wat doet het gouvernement in die omstandigheid? Het oer sluiten voor de onredelijke eischen der onverdraagzaamheid? Zulks zou te openlijk afgebroken hebben met den geest der kerkelijken, en ten einde die breuk te voorkomen, baart het liever een besluit, dat wij moeilijk in overeenstemming kunnen brengen met den geest der Grondwet en de letter der wet op de eerediensten.

Wij vragen, waar ontleent het gouvernement het regt om zich in de plaats te stellen van den pastoor of den koster van Kockengen en in hunne plaats de uren der godsdienstplegtigheden te regelen?

In dat besluit blijft de quaestie der sluiting van de Kerk zonder theoretische of praktische oplossing; maar er wordt in bepaald, dat de katholieke gemeente van Kockengen hare kerkdienst, gepaard aan orgelmuziek of gezang, derwijze zal regelen dat ze goeëndigd is vóór 's morgens negen ure, om niet weder dan na half vijf des namiddags, op Zon- en Feestdagen, te beginnen; en dat op de werkdagen ze zal moeten afgeloopen zijn vóór tien ure 's ochtends en weder aanvangen voor drie ure, om voor den namiddag (ten vijf ure goeëndigd te zijn. Bovendien wordt er in verboden de klok der katholieke kerk op Zon- en Feestdagen te luiden, tusschen negen ure 's ochtends en vijf ure des namiddags. Wij zoeken vruchteloos in Hoofdstuk VI der Grondwet eene enkele beschikking, welke het gouvernement magtigt om zich met de inwendige zaken der eerediensten te bemoeijen. Het besluit hetwelk dat fraaie werk levert, zwijgt geheel te dien aanzien, en wij gelooven waarlijk dat de contresigns van vier ministers en een dubbelen sekretaris-generaal er slechts op voorkomen om door namen de volstrekke afwezigheid van geldige considerans te vergoeden. Nemen wij alzoo de wet op de eerediensten, om de leemte aan te vullen van art. 1: »Aan alle gezindten wordt de volstrekke vrijheid verzekerd der regeling van al hetgene hare eeredienst en de uitoefening er van in haren boezem betreft.» Ziedaar de woorden der wet, duidelijke woorden, tegenover welke het besluit van 6 Mei 1855 eenvoudig eene onwettigheid wordt. Uwe eigene wet veroordeelt het. Gij kunt ze niet inroepen om de uren der godsdienstplegtigheden te regelen; zij dient u slechts om naar goedvinden de kleine klok van Kockengen te administreren. Gij beschikt over het klokkenspel; de funktien van organist, van zanger en van koster behooren niet tot uwe attributen, door u er van meester te maken, maakt gij van uw gezag misbruik; — een armzalig, nietig, kleingeestig misbruik, even kleingeestig, nietig en armzalig als het verbod om eene klok te luiden, waarvan de heldere klank mij minder hindert dan het geratel van mijn buurman op zijne piano, dan het trommelen van den vermoeddelijken erfgenaam van mijn anderen buurman, in het oogenblik dat ik deze regels schrijf; — misbruik van gezag, dat zelfs de afgescheidenen van Kockengen niet te vrede stelt, die er steeds op uit zijn om de mededingende kerk te doen sluiten, maar die niet zoo vele andere daden, sedert het Aprilnummer vervuld, in verband gebragt, in den boezem van het vaderland de vernielende elementen doen voortduren, welke aan zijn voorspoed, aan zijn welzijn en roem knagen.»

Zal men den brusselschen korrespondent van de *Amsterdamsche Courant* gelooven, dan moet de Belgische minister van Buitenlandsche Zaken zich aan het spreken van onwaarheid hebben schuldig gemaakt, toen hij de verzekering gaf dat noch te Parijs noch te Londen België uitgenoodigd is geworden het neutraliteits-beginsel te laten varen. Ziehier wat die korrespondent schrijft:

De koning heeft zich verplicht gevonden zijn verblijf te Londen van langeren duur te maken dan hij besloten had, en dit ter zake van nieuwe moeilijkheden die zich met betrekking tot onze neutraliteit hebben opgedaan. Zoo men al nu niet meer van hem eischt om 20 à 25

duizend man naar de Krim te zenden, heeft men integendeel het oude plan weder te berde gebragt, volgens hetwelk België eenige regementen naar de pauselijke staten zenden zou, om aldus Frankrijk in de gelegenheid te stellen over de daar garnizoen houdende troepen te beschikken. Hopen wij, dat de koning met zijne gewone wijsheid er in slagen zal ons te behoeden voor eene zelfs zijdelsche tusschenkomst in een oorlog, die dag aan dag meer impopulaer wordt in ons land. De terugkomst van Z. M. is op Maandag of Dingsdag e. k. gesteld.»

Men leest in de *Haarl. Cr.*: »De heer mr W. D. Cramer heeft zijn ontslag genomen als lid der provinciale staten van Noord-Holland.

In de *Kölnische Zeitung* leest men: In het koningrijk der Nederlanden hebben eindelijk eenige jongere geleerden het gewaagd de moedertaal bij hun onderwijs te gebruiken — eene nieuwigheid, welke de tot merg en been doortrokken humanisten, zoo ver tot vertwijfeling brongt, dat zij den banvloek hebben uitgesproken over een jong professor, Dr. Kiehl, die het eerst aan het atheneum te Deventer, het Grieksch in de Hollandsche taal doceerde.

Men schrijft ons uit Weesp, 21 Julij: »De schoone bouw van de kostschool voor R. K. jonge jufvrouwen van den beschaafden Burgerstand, door de dames van Werkhoven en C^o alhier opgerigt, nadert zijne voltooiing. Eergisteren had de plegtige prijsuitdeeling voor de laatste maal plaats in de studiezaal van het oude gebouw, en bij het einde van de vesantie, op 1 September e. k., kunnen de slaapzalen met al de nieuwe lokalen, zonder gevaar van nadeeligen invloed op de gezondheid, betrokken worden. Aan ouders en voogden, die op bondig onderwijs en eene zoo beschaafde als godsdienstige opvoeding van hunne kinderen prijs stellen, mag deze Inrigting dringend worden aanbevolen. Het kostgeld bedraagt f200.

Naar men verzekert, zouden eenige officieren der marine aanschrijving hebben ontvangen van regeringwege, om zich gereed te maken, om met koopvaardijzschepen naar Java te worden overgevoerd, ten einde eenige aldaar gestationeerde officieren af te lossen.

De spoorweg tusschen Utrecht en Rotterdam zal op 30 Julij voor het publiek worden geopend.

Naar ons berigt wordt is te Brummen een stembiljet, met onderstaande regels ingevuld, in de stembus gevonden. De namen verzwijgen wij echter liever.

Neen, nooit zal ik mijn stembiljet ontzien, Omdat hij is een vriend van zuipen, zwelgen, awieren, Ook zal de naam van mij geen spijns verwerven. Ik Zou daar de goede zaak met tot den grond bederven; Hij die zijn eigen huis niet wel bestieren kan, Verdient den eer-naam hier van Edél Achtbaar man. Hij die knoeijerij gestadig neemt te bair, Verdient geen plaats in Brummens achtbren raad, Ik Zou daar naar pligt en wet een beter burger noemen, Een man die zich op deugd en braafheid mag beroemen, Ik Veracht, gelijk gij ziet, dien ongelikten heer, En ook dat kleine ding, dien halfgebakken heer.

(I Jsselbode.)

's GRAVENHAGE, 22 Julij. Naar men vernooft zal H. M. de Koningin, vergezeld van HD: gevolg, Dingsdag avond uit deze residentie naar Rotterdam vertrekken, ten einde zich aldaar aan boord te begeven van de stoomboot, die HD: naar Duitschland zal overvoeren.

De Staatsraad koninkz des Konings in de provincie Zuid-Holland heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de afzonderlijke jagen op waterwild, voor dit jaar, in deze provincie zullen geopend zijn Maandag den 6 Augustus a. k., en dat misdieden van dat tijdstip af de uitoefening der jachtbedrijven, vermeld in art. 15, lett. d, f en h der jachtwet, geoorloofd zal wezen.

Z. Exc: de baron Forstner van Dambooy, minister van Oorlog, bevindt zich thans te Aken, tot het gebruikten der baden.

DELFT, 21 Julij. Heden zijn de prijzen der kaas geweest: f17 a f22,50 per 100 Ned. w. Er zijn ter markt verkocht 56 stapels, wegende 15,212 Ned. w.

HOOGWOOD, 20 Julij. J. Dingsdag vierde de heer M. Kalkhoven, R. C. priester en pastoor dezer gemeente, het 25jarig feest zijner geestelijke bediening. Yle geschicken en bewijzen van vriendschap en geshchtheid, werden Z.W.E.w. aangeboden en des avonds werd hem door de ingezetenen eene serenade bij fakkellicht gebragt; de annen in het algemeen burgerlijk armenhuis werden door den jubilaris op vleesch en brood onthaald.

(N. R. Ct.)

HOORN, 19 Julij. Op de markt alhier werden 399 stapels Kaas aangevoerd, wegende te zamen 99,209 Ned. w.: prijs voor kleine f 26.75.

MEDENBLIK, 18 Julij. Heden waren ter Kaasmarkt aangevoerd 62 stapels, welke prijshoudend werden verkocht tot f 26 3/4 de 50 Ned. w.

ONDERDENDAM, 18 Julij. De prijs van het hooi hetwelk in verhouding van andere jaren door de geringe hoeveelheid reeds buitengewoon hoog was, is sedert eenige dagen door de aanhoudende regens, welke voor en na zijn gevallen, nog hooger geklimmen, daar het voor een groot deel nog te veld staande is, en alzo bij eene geringe kwantiteit nog veel slechter kwaliteit zal komen. De 1000 halve N. W., waarvoor vroeger gewoonlijk f 10 à f 12 besteed werd, worden thans met f 20 à f 25 betaald.

BLOKZIJD, 18 Julij. De botermarkt was heden iets williger gestemd; er werd bedongen voor het 1 4 vat f 39.50, voor het 1/8 vat f 19.25 à f 19.50 en voor het Ned. W 90 à 92 cents.

HONTENISSE, 18 Julij. Bij de verblijvende berichten uit alle streken des rijks over den te velde staanden oogst, is het dubbel aangenaam te kunnen mededeelen, dat ook in deze streken de vooruitzichten niet slecht zijn. De aard-appelen, die tot dusverre nog altijd van de zoo zeer gevreesde ziekte gespaard blijven, beloven eene zeer ruime opbrengst. Ook de erwten en andere graansoorten geven verblijvende uitzigten, indien voortdurend gunstig weder daaraan bevorderlijk is. Alleen de meekrap is in den volsten zin des woords slecht.

BERGEN OP ZOOM, 19 Julij. Het R. K. armbestuur heeft gisteren alhier aanbesteed het bouwen van het eerste gedeelte van een gesticht tot het opnemen van behoeftige menschen; hetwelk is aangenomen in 6 percelen, voor de som van f 6405. Men mag hier niet onvermeld laten, dat de daartoe benodigde gelden, door eenige ingezetenen renteloos zijn verstrekt, om later bij uitloting terug te geven. Het is overwaard hulde toe te brengen aan de leden van het armbestuur, die niets onbeproefd gelaten hebben, om deze zoo doelmatige, nuttige en tot sieraad van de stad strekkende stichting tot stand te brengen. Bestek en teekening van het geheele te voltooien gebouw, ontworpen en geteekend door den bouwkundige den heer A. Schreurs alhier, mogt ieders goedkeuring wegdragen; het zal, men mag het gerustelijk zeggen, een der doelmatigste gebouwen zijn van dien aard welke er bestaan en waarvan slechts voor de geringe som van f 1000 aan hout zal verwerkt worden; in een woord: men mag dusdanige inrigtingen aan elk bestuur aanbevelen. (H.)

HERTOGENBOSCH, 21 Julij. De leden der provinciale staten van Noordbrabant, de heeren B. J. Mutsaers, Mr. C. J. A. van Rijkevorsel, Jhr. Mr. J. B. A. J. M. Verheijen, F. U. A. Borret, H. A. Bijvoet en Mr. P. J. J. Hollingerus Pijpers, aan wie de eervolle taak was opgedragen, aan den koning aan te bieden, het door die staten aan Hoogstedenzelf bij acclamatie gevoterd dankadres voor al hetgeen Zijne Majesteit ook voor die provincie heeft gelieven te doen, tot leniging der rampen van den laatsten watersnood, zijn heden namiddag alhier teruggekeerd. Na op het Loo tot Z. M. te zijn toegelaten, hebben die heeren het bewuste adres Donderdag jl. aan Hoogstedenzelf aangeboden. Z. M. heeft dit adres niet alleen met de meeste welwillendheid en minzaamheid uit handen van Jhr. Mr. J. B. A. J. M. Verheijen, gelieven aan te nemen, maar ook aan die heeren opgedragen, daarvoor bij gelegenheid aan de staten dank te zeggen, daarbij voegende, dat hij met het meeste genoegen onlangs eenige dagen in de provincie Noordbrabant had doorgebracht, en zeer gevoelig was geweest over de wijze, waarop hare ingezetenen Hoogstedenzelf in de hoofdstad (s. Hertogenbosch) hadden ontvangen, terwijl Z. M. die heeren verzocht nogmaals daarover Hoogstedenzelf bijzondere terredenheid te betuigen, en tevens den wensch uitte dat die provincie meer en meer in bloei mogt blijven toemen; waartoe ook H. D. gaarne zou bijdragen. — Genoemde leden der staten moesten bovendien de eer genieten aan den koninklijken disch deel te nemen en zij kunnen niet genoeg roemen de minzaamheid en onderscheiding, welke zij zoo roemschoots hebben mogen ondervinden. (N. R. Ct.)

MAASTRICHT, 19 Julij. De gemeenteraad verkeert hier in staat van ontzetting. Bij de plaats gehad hebbende periodieke aftreding van een derde der leden, is slechts een der uitvallenden herkosen, terwijl ook de heer Capitaine, voorzitter der arrondissementsrechtbank alhier, als raadslid door een ander vervangen is. Dit heeft aanleiding gegeven dat zeven van de aangebleven leden, waaronder twee wethouders, onmiddellijk hun ontslag hebben ingediend. Na den afloop der verkiezingen, is aan den heer Capitaine eene vername gebragt en gaar er thans lijsten van in teekening rond, om hem een geschenk, ala bewijs van hulde en erkentelijkheid, aan te bieden. Er heerscht over het algemeen eene groote onttevredenheid over den gang der gemeente-zaken. Men klaagt over gemis aan ijver bij sommige raadleden, maar vooral over de bestaande neiging tot uitzetting der uitgaven en niet tijdige herziening van het plaatselijk belastingstelsel, waardoor ontstane tekorten in stadskas hadden kunnen worden voorgekomen. Wat nu het gevolg zal zijn der bestaande verdeeldheid, zal de tijd leeren. Het is te wenschen, dat alle weldenkenden de handen ineen slaan

en in het vervolg door eendragtige samenwerking goede keuzen zullen trachten te bevorderen. Vele betrouwen het dat de heer Capitaine en voor hem andere raadleden zijn verwijderd of vrijwillig hun ontslag hebben genomen, wier doorgaand gedrag geene reden van afkeuring had gegeven. Het kan niet anders of de belangen der gemeente moeten daardoor lijden, zoodat het maar dan tijd wordt, dat de onverschilligheid van sommige kiezers een einde neme. (Grondwet.)

Men leest in de Tweede Editie van het Handelsblad MADRID, 20 Julij. De heer Gonzales, benoemd spaansch gezant te Londen, is gisteren avond vertrokken om zich naar zijnen post te begeven. De verdachte vreemdelingen zijn uit Barcelona verwijderd. Er komen reeds gelden aan van de te Parijs gesloten negociatie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Julij. Het is thans zeker dat admiraal Nachimoff, een der uitstekende officieren, aan wie de verdediging van Sebastopol is opgedragen, werkelijk den 12 dezer is overleden, maar ten gevolge van een bekoemen wond en niet gelijk vroeger gemeld is, door een kogel in het voorhoofd, op het oogenblik dat hij een der bastions in oogenschouw nam. De schout-bij-nacht Pansikoff is hem voorloopig opgevolgd als chef van het garnizoen der marine, alsmede der haven van Sebastopol.

— De Russen hebben een begin gemaakt met de belegering van Kars. Ten einde het gevaar af te wenden dat Turkije van de Aziatische zijde dreigt, wordt er eene versterking van 20,000 man naar het leger van Kars gezonden.

— In de Krim worden de toebereidselen tot een aanval op den Malakofftoren met kracht voortgezet; ook worden er reparaties op groote schaal gemaakt voor een expeditie ter zee. Het is echter nog niet bekend welk punt men op het oog heeft.

— De minister van Oorlog heeft naar St. Petersburg gezonden eene som van 50,000 francs, om in de behoeften te voorzien der fransche krijgsvaert in Rusland. De gezant van Beieren bij het hof van St. Petersburg heeft zich met deze taak belast.

— De Carmel heeft alhier berichten aangebragt uit Konstantinopel van den 12 dezer. De Russen hadden een aanvang gemaakt met de belegering van Kars, en onder de Turksche bezetting slechts 1000 man behouden. De Porte had besloten 20,000 man versterking naar Kars te zenden, waarvan 6000 man uit het leger van generaal Vivian. De pachia van Trebizonde had de beveling in massa bevolen, ten einde Kars te hulp te komen. De Christenen weigerden of maakten voorwaarden.

— Uit de Krim loopen de berigten tot den 10den. De aanval op den Malakoff-toren was tot het einde der maand uitgesteld. De belegeringswerken werden door het voor der Russische schepen verontvust door het met kracht dading voortgezet. De divisie van Canrobert was op diens verlangen in de eerste linie van aanval op de rechterzijde geplaatst. Er werden groote toebereidselen gemaakt voor eene expeditie ter zee, met landingstroepen; het doel werd geheim gehouden; men zeide evenwel dat liet op Odessa gemunt was. De nieuwe kanonboorten welke aankomen, werden naar de Zee van Azoff en de Vuile Zee gezonden.

De *Revue d'Orient* meldt, dat de kommandant der genie, Pingaud aan de gevolgen eener ziekte is overleden.

De Porte moet gelyk zijn de voorwaarden van Frankrijk en Engeland, betreffende den waarborg der Turksche leening van 125 millioenen francs aan te nemen.

— Te Marseille durfen de inscheepingen voort; 1700 ton projectilen waren in de laatste dagen alhier aangekomen.

— De regering van Napels heeft het verbod opgeheven tot uitvoer van beachuit naar de oorlogvoerende legers. Men hoopte, dat gelyke vergaanning zou worden verleend ten aanzien der granens. De laatste hebben reeds eene rijzing ondergaan van 10 pCt.

— Men is te Parijs druk in de weer voor de ontvangst der Koningin van Engeland. Behalve de feesten te Versailles zal er ook op de Tuileries en het stadshuis een bal worden gegeven. Men spreekt van drie voorstellingen en men wil dat het vertrek van mademoiselle Rachel naar Amerika is uitgesteld, wegens de voorstelling die in het Théâtre-Français moet plaats hebben.

— In een zijner laatste rapporten klaagt Prins Gortschakoff, dat de versterkingen kavallerie, de transporten van levensmiddelen en zelfs infanterie, welke de ijzeren poort zijn doorgetrokken, zeer langzaam naderen, daar het gebrek aan water in de steppen en de bovenmatige hitte hierin balemmering brengen. Hierbij komen nog de ziekten, welke de versterkingstroepen zowel als het garnizoen van Sebastopol aanmerkelijk dunnen. De hospitalen zijn meer dan vol en de meeste zieken sterfen. De gevechten van 17 en 18 Junij hebben ook aan

het garnizoen van Sebastopol meer dan 12,000 man gekost, waaronder eenige honderde officieren.

— Een brief uit Petersburg, voorkomende in de *Presse*, deelt eenige bijzonderheden mede omtrent het te Brussel verschijnend Russisch dagblad *le Nord*. Daaruit blijkt, dat zowel de hoofdartikels als de daarin voorkomende brieven opgesteld worden in het kabinet van den minister van Buitenlandse Zaken te Petersburg, graaf v. Nesselrode; verscheidene geattacheerden van de kanselarij zijn met het opstellen van artikels belast, welke dan nagezien worden door den heer Ch. de St. Julien, meest bekend onder den naam van A. Terrassin, en vervolgens door tusschenkomst van den Russischen gezant te Brussel, den graaf Chreptowich, aan de redactie van *le Nord* toegezonden worden. Op dit oogenblik bevindt zich de heer N. Gretch, een der redacteuren van het Russische blad *l'Abeille du Nord*, te Brussel, ten einde de redacteuren van het nieuwe blad eenigzins behulpzaam te zijn en in te wijden in de geheimen van een Russisch dagblad.

— Men zegt dat in Hanover een ministerieele crisis op handen is, ten gevolge der voorgelagen hervormingsontwerpen.

— Het rapport door de Zwitsersche kamers aan het centraal gouvernement gevraagd, betreffende de kwestie van werving voor de vreemde mogendheden, is op het bureau der nationale Raad gedeponcerd. Uit dit stuk blijkt dat er in Zwitserland wel geene openbare werfkantoren zijn geweest, maar dat desniettemin, in het geheim dergelijke wervingen hadden plaats gehad, niet slechts voor rekening der Westersche mogendheden, maar dat ook Russische agenten beproefd hadden krijgsvolk in dienst te nemen.

— In de Spaansche dagbladen is sedert eenigen tijd sprake van de al of niet wenschelijkheid van een dictatorschap. Men begrijpt tot welke driften een vraagstuk van dien aard in dat land aanleiding moet geven. De vraag is, wat moet men door een dictatorschap verstaan? Zal hierdoor de troon van Isabelle II omverworpen worden, of zullen beiden naast elkander bestaan, hetgeen in den grond hetzelfde wezen zou? Wie zal dictator worden? De Hertog der Overwinning of O'Donnell. Wat hiervan zij, de Cortes moeten wel overtuigd geweest zijn van hunne onmagt, dat zij aangegeven zijn op een oogenblik, dat zulk een vraagstuk op 't tapijt gebragt werd. Men verneemt dat de commissie, belast met het onderzoek der beschuldigingen, tegen het ministerie San Luis ingebragt, in haar rapport niet minder dan 44 hoofdbeschuldigingen tegen den graaf San Luis heeft opgenomen.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Julij. De *Times* noemt zich gelukkig te kunnen berichten dat sir William Molesworth lord John Russel zal vervangen als minister van Kolonien, en beschouwt de benoeming als een eerste stap op den weg der administratieve hervormingen, die tot de beste uitkomsten zal leiden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 21 Julij. De *Ost. Ztg.* verspreidt het gerucht dat de bestorming van Sebastopol in de eerste twee maanden nog geen plaats kan hebben, wegens de drukkende hitte van het seizoen, waarvan de geallieerden veel zouden te lijden hebben. Men vermoedt dat dit berigt voor Russische rekening verspreid wordt.

STAATSNEUWS.

BURGERLIJKE STAAND.

AMSTERDAM, 23 Julij.
ONDERTROUW (19 Julij): H. Rutgers, van Utrecht, met E. G. P. van Ellijckhuysen.
GEVALLEN (19 Julij): H. Emaque, geb. Canter, Z. — (20 Julij): G. B. Praijer, geb. Houtman, Z.
OVERLEDEN (16 Julij): G. H. Backer, 27 j. — (17 Julij): J. W. Dinger, 3 m. — F. W. Bienenfeld, 75 j. — (19 Julij): t. Kindje van A. Graadt van Roggen, 10 w. — (21 Julij): A. G. F. Molting, 27 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 21 Julij. Fransche 44 pc. 92.75; 3 pc. 66.85; 3 pc. Spanje 31 1/2; id. 44 pc. —; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 81.
LONDEN, 21 Julij. Consols 90 1/2; 3 pc. Spanje buitenl. 37 1/2; id. 18 1/2; Comits-Beurzen 4 1/2; Passiva 4 1/2; 3 pc. Rusl. 100 1/2; 4 pc. id. 99 1/2; 3 pc. Holl. 96; 2 1/2 pc. id. 63 1/2; 5 pc. S. id. 86 1/2; Brazilië 101; 4 pc. Peru —; Oren. 67; id. werk. 17 1/2; 3 pc. Mexiko 27 1/2; 4 pc. Portugal —; Venezuela 29 1/2; Ecuador —; Wissel op Amst. —.
WEENEN, 21 Julij. Met. 3 pc. 78; id. 44 pc. 67 1/2; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 11.52; Amst. —; Parijs 132 1/2; Goud 27 1/2; Zilver 22 1/2; Nieuwe Leening —.
BERLIJN, 21 Julij. 3 1/2 pc. Pruisische Staatsschuld 87 1/2; 4 1/2 pc. Rusland —; 5 pc. 97 1/2; Wissel op Londen 2 m. 6 Th. 47 1/2; Parijs 78 1/2; Amst. 140; Weenen —; Petersburg 99 1/2.
HAMBURG, 21 Julij. Spanje 3 pc. 90 1/2; id. 44 pc. 48; Rusl. 5 pc. 94 1/2; 3 pc. Mexikanen 15 1/2; 5 pc. Sardinie 82; Wissel op Amst. —; Londen kort —; Weenen —.
FRANKFORT, 21 Julij. 5 pc. Met. 63; 1 pc. Spanje buitenl. 18 1/2; id. 8 pc. 30 1/2; Wissel op Londen 2 m. —; Amst. —; Weenen —; Parijs —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	21 JULIJ 4 1/2 u. gebi.	23 JULIJ 4 u. gebi.
Nederl. Werkel. Schuld 2 1/2 pCt. 63 1/2	63 1/2	63 1/2
Dito Dito 3	75	
Dito Dito 4	93 1/2	93 1/2
O. I. Leeding 1844 4		
Amortissable 3 1/2	90 1/2	
Handel-maatschappij 4 1/2		
Aand. Arnh. Spoorweg 4 1/2		
Dito Hollandsche dito 4 1/2		
Obligatiën 4 1/2		
Maatschappij van Weld. 4		
Aand. Ned. Bank 4 1/2		
België, Certifikaten 4 1/2		
Dito Rothschild 2 1/2	51 1/2	
Frankrijk, Obligatiën 3		
Spanje, Onbep. Stukken 1 1/2	19 1/2	19
Nieuwe 3	37 1/2	37 1/2
Binnenlandsche 3	31 1/2	30 1/2
Cort. Coup. Sp. Com. 4 1/2	4 1/2	4 1/2
Amortissable Schuld 3	39 1/2	39 1/2
Portugal, te Londen 3	39 1/2	
Dito Uitgestelde 5		
Rusl., bij Hope en Co. 5	103 1/2	
Dito A. 1828-1829 5	102	
Negot. 1831 en 1833 5		
Nieuwe Engelsche 4 1/2	89 1/2	89 1/2
Negot. 1840 4	78 1/2	78 1/2
Dito Stiegitz 4	78 1/2	
Dito Nieuwe 5		
Certifikaten te Hamburg 4	85	
Inschr. op 't Grootboek 6		
Dito Certifikaten 6		
Polen, Obligatiën 4		
Aandeelen 1835 5	61 1/2	61 1/2
Oostenrijk, Metaliek 5	66 1/2	66 1/2
Dito Nationale 5	66 1/2	66 1/2
Dito 1847 2 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito 1851 en 1852 2 1/2	31 1/2	31 1/2
Dito Nieuwe 5	73	73
Dito 1854 5	73	73
Weener Bank 5	68 1/2	68 1/2
Dito 4	56 1/2	56 1/2
Aand. met Loting fl. 250 5		
Nieuwe dito 1854 5	251 1/2	
Pruiss. Aand. 1854 3 1/2		
Amerika, Bank-Aktiën Cert. 5		
Dito Orig. 5		
Napels, Cert. bij L. en B. 5		
Sardinië, te Londen 5		
Denemarcken, dito 3		
Lombardien, te Londen 5		
Brasilij 4 1/2		
Dito 4 1/2		
Mexico, te Londen £ 100 3	21 1/2	21 1/2
Dito Onbepaalde 3	21 1/2	21 1/2
Peru 4 1/2	73 1/2	
Grenada, dito £ 100 2 1/2	17 1/2	17 1/2
Dito Uitgestelde 2 1/2		
Ecuador 4 1/2		
Venezuela, te Londen 4 1/2		
Dito Uitgestelde 1 1/2	12 1/2	12 1/2
Grieken, B. £ 100 5		
5 pCt. Obligatiën 5		

Binnenl. fondsch met weinig handel prijshoudend. — Russ. Portug. en Mexicaans zonder variatie. — Spaansche 1 1/2 pCt. na eene neiging tot achteruitgang werden op nieuw tot de koers van Zaterdag van de markt genomen. — Oostenrijksche met eenige handel zeer vast.

Koers van het Geld: Belemning 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs 2/m. / 56 1/2	Livorno 2/m. / 39 1/2
Bordeaux 2/m. / 55 1/2	Napels 87
Madrid 3/m. / 243	Petersburg 1.78
Cadix 243	Weenen 6 w. / 29
Seville 240	Augsburg 36
Bilbao 241	Frankfort 100 1/2
Lissabon 41 1/2	Hamburg 2/m. / 35 1/2
Porto 41 1/2	Londen 2/m. / 11.75
Genoa 2/m. / 46 1/2	Rotterdam 1

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 23 Julij.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen; 127, 128 & b. Poolse f 480, 490, 92; 228 & dito f 482; 125 & Meckenb. f 425; 125 & Norder a. d. Zaai; 126 & Vriessche f 460; 120 & bonte Eiden f 410; 124 & Holsteinsche f 420.

Rogge blaauw en met weinig handel, verkocht: 124 & Pruis. f 330; 119, 122 & dito f 395; 515; 121, 123 & Pommer f 298, 306; 119 & Deens. f 295; 117 & Zweedsche f 295. Gerst stil: 113 & Deensche f 213.

Haver zonder handel.

Boekw. onveranderd: 119, 120 & Holst. f 257, 260.

Lijnsaden doen: 111 & Calcutta f 475. Raapolie op 6/w. f 56 1/2; Vliegend f 55 1/2; 1. Sept. en Oct. f 53 1/2, 4, 4; Nov. f 53 1/2, 53; Dec. f 53 1/2, 53. Lijnolie op 6/w. f 45 1/2; Vliegend f 44; 1. Sept. ek. f 44. Heanzepolie op 6/w. f 47 1/2. Raapkoeken per 1040 st. 94, 95. Lijnkoeken per 104 st. f 14, 16.

ANTWERPEN, 21 Julij. Graan. De stemming voor

Tarwe, Rogge en Gerst is flauwer. Voor eenige dagen geleden werden afgedaan 1500 mud Sevilla Tarwe, tot geheimen prijs. — *Lijnzaad* steeds rijzende en met veel vraag; doch de vastheid der houders verhindert alle omzet.

Koffij. Tot vaste prijzen zijn afgedaan ongeveer 500 balen Brazil per *Laurence*, 100 balen d. per *Isabelle*, en ca. 300 bn. Java, in verschillende koopden.

Ruwe Suiker. Afgedaan 163 kn. Havana per *Wabamo*. Van *Geraffineerd* zijn ongeveer 60000 k. Crushed L J en S afgedaan.

Verfhout. Wij vernamen den verkoop van ongeveer 220,000 koggeel Tuspan Hout, zeilende per *Hermann Leon*.

LONDEN, 20 Julij. Onze Graan- en Producten-Markt was de laatste dagen in zeer vaste stemming. Engelsche Tarwe met kleine aanvoer en veel vraag bedong 1 a 2 sh. per gr. hooger dan de laatste week. — De voorraad van *Amerikaansch Meel* is gering. — *Lijnzaad* gaat steeds hooger, op de van Calcutta afkomende berichten van hooge vrachten en kleine afscheppingen.

Koffij. Deze week werden te koop aangeboden 587 fusten en zakken Plantation Ceylon, en grootendeels tot vaste prijzen genomen. Van Native d. werden 1000 balen afgedaan tot 48 a 48 sh. 6 d.; en eene lading van 4900 Santos zeilend tot 48 sh. 6 d.

Suiker. Matige voorraad en veel vraag, veroorzaken groote vastheid van prijzen. De lage en tusschensoorten zijn zelf 6 d. hooger. 2880 vaten werden verkocht; en van de 12000 zakken Mauritius en O.-Indische Suiker werden in de veiling een groot gedeelte boven de Marktwaarde, en de rest tot hooge prijzen genomen. Nog werden tot volle prijzen afgedaan 712 kn. Porto Rico, 250 Cuba en 1250 zakken Fernambuck. De particuliere omzet was vrij aanzienlijk, zijnde daaronder begrepen ca. 30,000 zak unclayed Manilla tot 31 s. 9 d.; en zeilende 3 ladingen witte Havana Suiker, als 3100 kn. a 30 s. 6 d.; 2408 kn. a 31 s. 6 d. en 1600 kn. tot 31 s. 9 d.; allen voor Keningsbegeen.

Thee. Iets gustiger gestemd; men houdt op 8 1/2 d.

Rijst. Aanzienlijke vraag en ongeveer 2000 ton omgezet voor 14 s. 6 d. a 14 s. 9 d. gealderd Voor 6000 zak Bengaal werd in veiling 14 s. 0 d. a 15 s. voor goed en 16 s. voor fraai besteed.

Indigo. De prijzen blijven voortdurend 4 a 6 d. per q boven Mei-prijzen, doch schijnt er deze week minder kooplust te bestaan; de houders vonden zich dan ook genoodzaakt een groot gedeelte terug te nemen. 10362 zijn nu voor geweest, waarvan 6547 verkocht, 2271 opgehouden en 1544 terug genomen, zoodat nog 1133 kr. ter verkoop overblijven.

Cochonille stil.

Cacao Hooger. 200 zak Trinidad gingen van 38 s. 6 d. voor fraai tot 42 s. voor zeer goed rood.

Engelsch Koper vast.

Hennip. In een doen.

HAMBURG, 20 Julij. *Koffij:* Tot onder best ande prijzen voor Rio Koffij, vond alles grijs koopers, doch trokken de meeste houders terug. St. Domingo en Laguyra tot volle prijzen verkocht. Gedurende de afgelopen week werden afgedaan: 3000 kn. Bahia, 2000 kn. Java, 1000 kn. Ceylon, tot 5 sch. en 5000 kn. Laguyra van 4 1/2 a 5 sch.

De aanvoeren bedroegen van Rio Janeiro 15304 bn., van Laguyra en Porto-Cabello 6254 bn.

Suiker zonder prijsverandering afgedaan 2000 kn Havana bruin Mk. 13.12 a 14.12; blond Mk. 14.14 a 18.8; 400 matten Manilla a Mk. 12.6; en zeilend 102 kn. en 42 zakken tot 18 s. 9 d. sterling. Geraffineerd prijshoudend.

Thee stil en houders worden geneigd om van de hand te zetten.

Indigo. Ten gevolge der Londensche veiling, ook hier 4 a 1/2 Mk. hooger.

Cochonille zonder variatie.

Rijst. Voor directe behoefte gedaan 2000 balen O. Indische tot volle prijs; eene lading van 6635 bn. van Batavia ontvangen, was reeds zeilend verkocht.

Peper goed te plaatsen, en blijft de stemming steeds aangenaam; Engelsche 4 1/2 sch., O. Indisch 4 1/2 a 4 1/2 sch.

Fruut. Krenten, Rozijnen en Amandelen iets aangenamer.

Hennip. Hierin is niets omgegaan.

LIVERPOOL, 20 Julij. *Katoen.* Er werden omgezet 10000 balen, waarvan 1000 Amerika en 1000 Sarate voor speculatie. Hoewel niet geanimeerd, was de markt vast, en de prijzen standhoudend. De verkoopen der afgelopen week bedroegen: ca. 46000 balen, als: 3.000 voor de inlandsche weverijen, 2000 voor Export en 7000 voor speculatie. Fair Georgia geldt 8 1/2 d. De voorraad bedraagt 621,000 balen, tegen 917,560 balen op hetzelfde tijdstip van het vorige jaar.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Julij. Hazewinkel, Cornelia, Akyab.
HELVOET, 22 Julij. Lourens, Gertrude, Batavia, l. v. Brouwerhaven. — Gisteren nog: Brandt, Ceres, Odessa.
BROUWERHAVEN, 23 Julij. Weber, Argo, (Rotterdam)
Hong Kong, wegens stilte bij Scharendijke gearkeerd.

UITGEZELD:

TEXEL, 22 Julij. Groot, Zorghvlied, Batavia. — Wijjes, Claasina Aidina, Suriname. — Gnodde, Antilope, Curaçao. — Wiers Kok, de Hoop, Constantiuopel. — Klasen, Antje, Venedig.
HELVOET, 22 Julij. Kroll, Schouwens, Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 Julij in lading naar:
Keulen & Coblenz D. Hoogewegh, Prins Emil.
J. C. Wilson, Colla N°. 18.
Manheim Ant. Grenshauer, Stad Mannheim.
Frankfort A. Joosten, Frankf. N°. 22.
Dusseld. & Neus J. Hespe, Niederrein N°. 8.
Dussburg H. G. Hoendersp, Mercuur.
Ludwigh. & Manh. P. Kroll, Pauline.
Weesel F. C. Beijer, Wilhelmina.

Rijnhoogte ARNHEM 21 Julij 2 el 23 duim.
KEULEN 21 " 19 vt. 4 "

Advertentiën.

(1162) Heden overleed tot diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenote, Vrouw LOUISA CATHARINA HEYNEN, in den ouderdom van 35 jaeren, na voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der sterfenden, mij nalatende een Zoon van drie jaren.

WOERDEN, 1. M. SCHEEPERS,
den 21 Julij 1855. Luitant 2. Reg. Infant.

De Pillen van Holloway zijn van een bewonderenswaardige uitwerking bij leverziekte. A..., M..., B., te *Durgerdam*, hövend zich gedurende geruimen tijd in een bedenkelijken toestand, voortvloeiende uit leverkwade vele geneesmiddelen werden te vergeefs door haar gebruikt. Sedert twee maanden gebruikte zij eindelijk de pillen van Holloway, en de voorschriften stipt opvolgende, onderzocht zij spoedig eene geheele verandering in haar gestel. Binnen weinig tijds verscheen de bloem der gezondheid weder op haar gelaat, tot eene aangename verrassing van alle hare vrienden. Deze pillen zijn ook zeer aanbevelenswaardig bij alle ongesteldheden der maag en der ingewanden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Donsjes Pillen a /0.80, /1.85, /3.00, /6.75, /13.50, /20.50.
Poljes Zalf a /0.80, /1.85, /3.00, /7.05, /13.85, /22.95.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtstraat, N°. 22 te Amsterdam, bij E. J. Georens, apothouder te Utrecht en bij J. STRAATMAN, hoofd-apothouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 434, Holloway's Establishment. (1125)

(1151) Door het geheele Rijk is de intekening open gesteld op den Negenden Jaargang van het Tijdschrift:

ENCYCLOPEDIJE.

Lectuur voor nuttig en gezellig onderhoud. Uitgegeven wordende door G. W. VAN BELLIS, te Rotterdam.

Reeds acht jaren mogt zich dit Tijdschrift in eenen toenemenden bloei verheugen en alom de ruimsche delname ondervinden, hetwelk der Redactie de steekende overtuiging schenkt, dat hare vele en onbegrijpelijke werkzaamheden niet vruchteloos geweest zijn. Daar de uitgever geene opoffering te groot acht, zal deze jaargang oec eene geheel nieuwe en fraaije letter op best papier gedrukt worden, gelijk aan de eerste aflevering, welke bij alle Boekhandelaren ter inzage voorhanden ligt, en waar tevens prospectussen gratis te bekomen zijn.

Men abonneert zich voor een' geheel jaargang of 24 afleveringen, te zamen ruim 1200 bladz. druks bevattende, tot den geringen prijs van 7/6.

(1158) Bij J. T. SOMMER te Almelo, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Memorie van elementen voor het Pleidooi, voor den Eerwaard. Heer JOANNES FREDERICUS WARINCK, R. K. Priester en Pastoor te Borne, beklaagde ter zake van in strijd te hebben gehandeld met de wet van 10 September 1853, Staatsblad N°. 102, tot regeling van het toezigt op de onderscheiden kerken- en gemeenschappen. Gehouden ter overreghzitting van de Arrondissements-Regtbank te Almelo, van Dingsdag den 17 Julij 1855, door Mr. HENDRIK BLOEM, Prokureur bij genoemde Regtbank, gr. 8°. Prijs . . . f 0.30

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN wordt met succes gedebiteerd:

de TWEEDE DRUK van

ZEGEKREET

VERKLARING VAN Z. H. PIUS III, BETREFFENDE DE ONBEVLEETE ONTVANGENIS DER NEDEDERLANDS, Door P. J. KOETS, K. Pr. Prijs 5 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.